

Kultur- och fritidsnämnden

Tid: Onsdagen den 5 april 2023, kl. 19:00. Inledning på Fritidsgården kl. 17:00 där Fritidsgårdschef Anneli Orre berättar om verksamheten.

Plats: Kommunhuset, rum Bergaholm

Ärenden:

- 1 Remiss budgetramar 2024-2026
- 2 Svar på Remiss revidering av reglemente för budgetansvar i Salems kommun
- 3 Ordförande och förvaltningschef informerar
- 4 Anmälningsärenden
- 5 Avrapportering av delegationsbeslut

Andreas Lundvall
Ordförande

Henrik Svensson
Sekreterare

Kultur- och fritidsnämnden

- Plats och tid:** Onsdag den 5 april 2023, kl. 19:00-21:00, rum Bergaholm, Salems kommun
- Beslutande:** Andreas Lundvall (M), ordförande
Ninos Garis (L)
Sead Kosevic (M)
Anna Brandt (C)
Björn Wivallius (S)
Maria Eklund (S)
Michael Lindahl (R)
- Ersättare:** Solweig Byfeldt (M), Nina Gran Lindgren (L), Leif Ståhl (C), Jonathan Gomez (KD),
Björn Adelly (S), Mats Gustafsson (S), Elisabeth Säfström (R)
- Övriga deltagande:** Annika Holmertz, tf Förvaltningschef
Henrik Svensson, Nämndsekreterare
- Utses att justera:** Maria Eklund (S)
- Justeringens plats och tid:** Onsdag den 12 april 2023 kl. 15:30, Kultur- och fritidsförvaltningen

Underskrifter:

Sekreterare	.....
	Henrik Svensson
Ordförande	.....
	Andreas Lundvall
Justerande	.....
	Maria Eklund

Kultur- och fritidsnämnden

Anslag/bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ: Kultur- och fritidsnämnden

Sammanträdes- datum: 2023-04-12   **Datum för anslaget uppsättande:** 2022-04-13

Överklagande tiden går ut: 2023-05-04   **Datum för anslaget nedtagande:** 2023-05-05

Förvaringsplats för protokollet: Kultur- och fritidsförvaltningen

Underskrift: .....
Henrik Svensson

Kultur- och fritidsnämnden

Innehållsförteckning

- 1 Remiss budgetramar 2024-2026
- 2 Svar på Remiss revidering av reglemente för budgetansvar i Salems kommun
- 3 Ordförande och förvaltningschef informerar
- 4 Anmälningssärenden
- 5 Avrapportering av delegationsbeslut

.....
Ordf. sign.

.....
Just. sign.

Kultur- och fritidsnämnden

KoF § xx

1

Dnr. KFN/2023:21 - 040

Remiss budgetramar 2024-2026

Kommunstyrelsens förvaltning har remitterat förslag till budgetramar för driftbudgeten 2024-2026 till samtliga nämnder i enlighet med kommunens beslutade planerings- och budgetprocess. Föreliggande förslag på budgetram för 2024-2026 ska bedömas av kultur- och fritidsnämnden ur perspektivet om de anses tillräckliga. Ev fördelning inom resp verksamheter för Kultur- och fritidsnämnden görs vid antagande av budget för Kultur- och fritidsnämnden i okt 2023.

Förslag till budgetramar för Kultur- och fritidsnämnden innefattar avtals- och volymuppräknningar, priskompensation samt lönekompensation. Förslaget innefattar även en besparing på 246 tkr för 2024. Avtalskompensation och volymkompensation täcker bara till viss del kostnaderna för driftavtal, inköp av medier m.m, då KPI-uppräkning och inflationstakten ökat mer än kompensationen. För att klara kostnaderna för ökad driftskostnad 75 tkr samt föreslagen besparing på 246 tkr dvs totalt 321 tkr kommer besparingar att ske via personalminskning 230 tkr, minskat underhåll av idrottsanläggningar 35 tkr, minskat kulturutbud 20 tkr, ett nämndmöte mindre 20 tkr, övriga minskade verksamhetskostnader 16 tkr.

Ärendet finns beskrivet i sin helhet i tjänsteskrivelse daterad 2023-03-10.

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att anta tjänsteskrivelse daterad 2023-03-10 som sitt svar på remiss av budgetramar för perioden 2024-2026.

Beslutsexpediering:

Ekonomienheten

.....
Ordf. sign. Just. sign.

Kultur- och fritidsförvaltningen
Annika Holmertz
tf Kultur- och fritidschef

Kultur- och fritidsnämnden

Remiss budgetramar 2024-2026

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att anta tjänsteskrivelse daterad 2023-03-10 som sitt svar på remiss av budgetramar för perioden 2024-2026.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsens förvaltning har remitterat förslag till budgetramar för driftbudgeten 2024-2026 till samtliga nämnder i enlighet med kommunens beslutade planerings- och budgetprocess. Föreliggande förslag på budgetram för 2024-2026 ska bedömas av kultur- och fritidsnämnden ur perspektivet om de anses tillräckliga. Ev fördelning inom resp verksamheter för Kultur- och fritidsnämnden görs vid antagande av budget för Kultur- och fritidsnämnden i okt 2023.

Förslag till budgetramar för Kultur- och fritidsnämnden innefattar avtals- och volymuppräknningar, priskompensation samt lönekompensation. Förslaget innefattar även en besparing på 246 tkr för 2024. Avtalskompensation och volymkompensation täcker bara till viss del kostnaderna för driftavtal, inköp av medier m.m, då KPI-uppräkning och inflationstakten ökat mer än kompensationen. För att klara kostnaderna för ökad driftskostnad 75 tkr samt föreslagen besparing på 246 tkr dvs totalt 321 tkr kommer besparingar att ske via personalminskning 230 tkr, minskat underhåll av idrottsanläggningar 35 tkr, minskat kulturutbud 20 tkr, ett nämndmöte mindre 20 tkr, övriga minskade verksamhetskostnader 16 tkr.

Ärendet

Kultur- och fritidsnämnden har i förslaget till ramar 2024 erhållit kompensation för volymer 157 tkr, avtalskompensation 60 tkr, priskompensation 10 tkr och lönekompensation 226 tkr. Utöver det även en föreslagen besparing på 246 tkr för 2024, vilket motsvarar 1,5% av Kultur- och fritidsnämndens budget.

	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Ingående budget	16 627	16 627	16 627
Volymkompensation	157	487	929
Löne- och priskompensation	295	610	937
Effekter av tidigare beslut (investeringar)	245	440	440
Effektivisering	-407	-407	-407
Politiska prioriteringar	-	-150	-150
Summa ram	16 918	17 607	18 376
Förändrad budget	291 (+1,7%)	689 (+4,1%)	769 (+4,4%)

Konsekvenser på nämndens mål

För 2024 förväntas nämndens mål gällande besök påverkas. En personalbesparing på 230 tkr hos fritidsgård och bibliotek där enheterna ej fyller upp med timvikarier eller andra vikarier fullt ut kommer att ge färre antal aktiviteter på fritidsgård och bibliotek och ev. minskat öppethållande ger färre besök på fritidsgård och bibliotek.

Ett minskat kulturutbud med 30 tkr vid större arrangemang och lov t.ex teater för barn och unga genererar ett minskat utbud av aktiviteter vilket påverkar besöksmålen.

En osäkerhet som funnits tidigare är att läsningen bland både vuxna och barn minskar i samhället. Detta är en trend som går genom hela landet. Minskning av läsandet ger färre lån på biblioteket och påverkar de indikatorerna under längre sikt. Tillskottet på 150 tkr för läsfrämjande åtgärder tas bort 2025 och kan komma att påverka antalet lån.

Möjligheten till meningsfull fritid under loven är viktigt för barn och unga, speciellt för barn och unga till familjer som har en ansträngd ekonomi. Tillskottet på 200 tkr för sommarlovsverksamhet har fått mycket positiva reaktioner från både föräldrar, barn och personal på fritidshemmen. Tillskottet på 200 tkr för sommarlovsverksamhet tas bort 2025 och kan komma att påverka besöksmålen då aktiviteterna under sommarlovet kommer att minska.

Konsekvenser på nämndens verksamheter

Löner har räknats upp med 2,0 % och avtalen för drift samt bibliotekets mediaanslag kompenseras till viss del i budgeten. Driftavtalen har inte kompensrats fullt ut i förhållande till KPI uppräknigen som skedde 2023, då ökade driftavtalen med 9% dvs 135

tkr. Övriga verksamhetskostnader har räknats upp med 10 tkr samt volymuppräknig 157 tkr i 2024 års budget. Detta är en liten uppräknig och inflationen urholkar anslagen på sikt trots volymkompensation. Detta kan gälla föreningsstöd, bibliotekets medieanslag, allmän kulturverksamhet, verksamhetsmedel för fritidsgårdar, kompetensutveckling, idrottsanläggning underhåll.

En minskning av kulturverksamheten och sommarlovsverksamheten påverkar även på det sätt att kommunen då ej nyttjar regionalt stöd för scenkonstverksamhet fullt ut.

Återrapportering av besparingsprogrammet avseende år 2024

Föreslagen besparing för 2024 belastar verksamheten inom Kultur- och fritidsförvaltningen i stor utsträckning. För att kompensera för besparing och ej fullt uppräknade driftavtal behöver förvaltningen minska personalkostnaderna inom fritidsgård och bibliotek med 230 tkr, minskat underhåll av idrottsanläggningar 35 tkr, minskat kulturutbud 20 tkr, ett nämndmöte mindre 20 tkr, övriga minskade verksamhetskostnader 16 tkr.

I tider av lågkonjunktur då fler barn och unga behöver goda förutsättningar för meningsfull fritid kommer besparingarna för 2024 påverka verksamhet och utbud riktat till barn och unga. Kultur och fritidsförvaltningen bedriver idag en verksamhet med små medel vilket gör att besparingen för 2024 påverkar direkt i verksamheterna. Idrottsanläggningarna i kommunen har en hög nyttjandegrad och minskat underhåll kommer att påverka både fritid och skola när reparationer tar lång tid.

- Driftavtal för idrotts- och fritidsanläggningar

I rambudget för 2024 räknas driftavtalen upp med 2%. Driftavtalen räknas upp enligt KPI och 2023 ökade därmed avtalen 11%. Resultatet blev en ökad kostnad med 135 tkr för 2023. För 2024 kompenseras avtalen med 60 tkr vilket gör att driftavtalens underskott för 2024 blir 75 tkr.

- Biblioteket, avtal och mediaanslag

Biblioteket har i rambudget avtalen för licenser räknats upp med 10 tkr. Vilket beräknas täcka behovet. För biblioteket har beroendet av IT-system såsom BOOK-IT, serversamarbetet med andra Södertälje, Nykvarn, Nynäshamn och andra databaser en påverkan i det att den reella kostnadsutvecklingen inte alltid följer KPI-utvecklingen, vilket ger att överskjutande kostnaderna måste tas inom egen budgetram. Kostnader för transporter ökar med 7 tkr under 2023 samt kostnad för e-böcker kan öka mer än uppräknigen. Uppskattningen är bibliotekets kostnadsökning utöver 2 % ligger på ca 50 tkr.

Böcker och annan media har under 2023 ökat mer än 2% vilket gör att mediaanslaget inte kommer att täckas av uppräknigen för 2024.

Kultur- och fritidsnämndens investeringar 2024-2026

I förslag till budgetramar för 2024-2026 finns även ett ej bearbetat förslag till investeringsbudget för 2024-2026. Kultur- och fritidsnämnden har att lämna synpunkter och prioritera investeringar inom nämndens ansvarsområde.

Kultur- och fritidsförvaltningen föreslår prioritering i 4 grupper där grupp 1 är viktigast, grupp 2 näst viktigast och så vidare.

Grupp	Projekt	2024	2025	2026	Summa (tkr)
1	Byte konstgräs Berga bollplan		7300 tkr		7300
2	Nytt kök fritidsgården	700 tkr			700
3	Byte sportgolv Berga sporthall	1220 tkr			1220
4	Utegyms Nytorp			Kostnad ej beräknad av MSB	?
Summa					9220

Tidigare beslut om investeringar

För Kultur- och fritidsnämnden finns enligt tidigare beslut:

- Arbetsmiljöpott idrottshallar, 110 tkr
- Arbetsmiljöpott KoF-lokaler, 126 tkr
- Ny- och återanskaffning av inventarier KoF, 150 tkr
- Fågelsången inventarier KoF (inkl uppräknings KPI), 1 410 tkr
- Garnudden, konst, 500 tkr
- Södra Hallsta, konst 600 tkr

I ramen för investeringar ligger Fågelsångens inventarier 1 250 tkr och en uppräknings på 160 tkr vilket blir 1 410 tkr för år 2024. Under 2023 ökade inflationen och det har skett en markant prisökning vilket borde föranleda en något högre kompensation.

I investeringsbudget 2024-2026 finns även post hos MSB om att flytta skyttelokalerna i Skyttorp till Skogsängsskolan år 2025. Denna post borde flyttas till 2026.

Annika Holmertz
tf Kultur- och fritidschef

Sophie Andersson
Förvaltningsekonom

Bilagor

1. Kommunstyrelseförvaltningen, Ekonomikontoret "Remiss budgetramar 2024-2026"
2. Kommunstyrelseförvaltningen, Ekonomikontoret "Förslag till fördelning av preliminära ramar drift för år 2024-2026"
3. Kommunstyrelseförvaltningen, Ekonomikontoret "Förslag till investeringar år 2024-2026"

Delges

Kommunstyrelsen
Ekonomienheten

Kommunstyrelseförvaltningen
Siv Jönsson Westerlund
Ekonomichef

Barn- och utbildningsnämnd
Bygg- och miljönämnd
Kultur- och fritidsnämnd
Socialnämnd
Teknisk nämnd
Kommunstyrelsen
Revisionsnämnd

Remiss budgetramar 2024-2026

Inledningen

I enlighet med den budgetprocess som finns i kommunen ska förvaltningens förslag till ramar för kommande år skickas på remiss till samtliga nämnder och utskott.

För år 2024-2026 omfattar remissförfarandet både förslaget till driftramar och investeringar. Efter nämndernas beslut om remissvar kommer ramberedningen att hantera svaren inför beslut om nämndernas ramar som sker i kommunstyrelsen under maj månad och i kommunfullmäktige under juni.

Avseende revisionsnämnden lämnar inte kommunstyrelsen något förslag, utan där fattar kommunfullmäktige beslut. Revisionsnämndens ram är uppräknad i enlighet med kommunens övriga nämnder. Revisionsnämnden uppmanas att inkomma med synpunkter avseende storleken på den ram som kommunfullmäktige ska ta ställning till.

Remissen

Ramar avseende driftbudget

Remissvaret ska innehålla en beskrivning av de konsekvenser föreslagen ram kan få på nämndens verksamhet utifrån följande rubriker (som skall återfinnas i svaret):

1. Åtterrapportering av besparingsprogrammet avseende år 2024
2. Konsekvenser på nämndens verksamhet
3. Konsekvenser på nämndens mål?

Investeringsbudget

Förvaltningarna har för budgetperioden lämnat in förslag på nya investeringar motsvarande 102 miljoner för hela perioden, vilket skulle innebära totalt 500 miljoner i investeringar för hela perioden. En investeringsökning med 100 miljoner skulle innebära ökade räntekostnader på 3-4 miljoner kronor och avskrivningarna skulle i snitt öka med 5-7 miljoner kronor per år. Detta blir en resultatpåverkan på mellan 8-11 miljoner. Detta innebär mindre medel som går till verksamheterna. För att klara självfinansiering av samtliga investeringar får investeringarna ligga på maximalt 90 miljoner kronor per år. Ett snitt per år för de tre åren om samtliga investeringar ska genomföras är 166 miljoner per år. För att kunna prioritera mellan de behov som finns totalt sett behöver nämnderna hjälpa till för att påvisa vad som är viktigast för respektive nämnd.

För investeringarna ska svaret innehålla en prioritering av de investeringar som finns, både de som har funnits med sedan tidigare (prel beslutade) och de nya som har föreslagits. En prioritering ska göras avseende:

- Kan investeringen flyttas framåt i tiden?
- En gruppering enligt följande:
  - A - Säkerhet/fara
  - B - Arbetsmiljö
  - C - Kapitalförstöring (Akut underhåll)
  - D - Energioptimering
  - E - Verksamhetsanpassning
  - F - Annat

- En gruppering görs utifrån nämndens prioriteringsordning där investeringarna delas in i lika stora (i kronor) grupper. Det viktigaste grupperas i grupp 1, osv. Varje grupp kan ha investeringar i olika år, och storlekar på grupperna är olika mellan nämnderna:
  - Tekniska nämnden cirka 50 miljoner per grupp (9 grupper)
  - Barn- och utbildningsnämnden lägger i grupp 1 medel för inventarier till Fågelsången, från grupp 2 och framåt gäller cirka 5 miljoner per grupp och 4 grupper.
  - Socialnämnden cirka 1,1 miljon per grupp (5 grupper).
  - Kultur- och fritidsnämnden cirka 0,750 miljoner per grupp (5 grupper)
  - Kommunstyrelsen cirka 5 miljoner per grupp (5 grupper)

- De nämnder som även har förslag till investeringar hos tekniska nämnden eller kommunstyrelsen får även prioritera dessa investeringar från viktigast (1), näst viktigast (2), osv.

Vid frågeställningar kring underlaget vänd er antingen till respektive förvaltningsekonom, budgetcontroller Asad Khan eller ekonomichef Siv Jönsson Westerlund.

Svaret ska vara ekonomienheten, Kommunstyrelsens förvaltning tillhanda **senast den 21 april 2022**.

Siv Jönsson Westerlund
Ekonomichef

Bilagor:

Bilaga 1: Förslag till fördelning av preliminära ramar drift för år 2024-2026

Bilaga 2: Förslag till investeringar år 2024-2026

Befolkning

Befolkningsutveckling

Under 2022 ökade befolkningen i ungefär hälften av landets kommuner och Stockholms län var det län som hade störst folkökning till följd av både födelseöverskott och invandringsöverskott. Sveriges totala folkökning var 0,7%. Befolkningsöverskottet i Sverige under 2022 förklaras främst av ett invandringsöverskott, antalet födda har minskat och varit på den lägsta nivån på 17 år.

I Salem ökade befolkningen med 0,6% eller 100 personer. Befolkningsökningen beror till lika stor del på ett positivt födelsenetto som på ett positivt flyttningsnetto. I flyttningsnettot är det mest personer som har flyttat till kommunen från övriga kommuner i regionen.

I september 2021 passerade Salem 17 000 invånare och inför kommande år förväntas den positiva utvecklingen att fortsätta då kommunen planerar för fler nya bostäder, bland annat i Salems stads kärna.

I Stockholms län ökade befolkningen under samma period för 2021 med cirka 1%.

Befolkningsutveckling i Salems kommun 2018-2022

	2022	2021	2020	2019	2018
0 år	176	194	178	173	220
1-5 år	1 119	1 100	1 106	1 108	1 081
6 år	228	271	246	219	257
7-12 år	1 557	1 533	1 550	1 611	1 594
13-15 år	847	849	836	786	773
16-18 år	825	788	744	718	723
19-25 år	1 244	1 207	1 184	1 204	1 267
26-64 år	8 351	8 308	8 126	7 992	7 959
65-79 år	2 040	2 105	2 143	2 137	2 180
80-84 år	584	541	513	460	408
85-w	381	356	333	342	324
Totalt	17 352	17 252	16 959	16 750	16 786
<i>Förändring, antal</i>	<i>100</i>	<i>293</i>	<i>209</i>	<i>-36</i>	<i>121</i>
<i>Förändring, %</i>	<i>0,6%</i>	<i>1,7%</i>	<i>1,2%</i>	<i>-0,2%</i>	<i>0,7%</i>

Ekonomiska förutsättningar

Sveriges ekonomiska utveckling

Källa: SKR februari 2023

Jämfört med den prognos SKR presenterade i december räknar SKR nu i februari med en starkare utveckling av skatteunderlaget för åren 2022-2026. I huvudsak beror det på en

starkare utveckling av lönesumman i närtid. Detta motverkas delvis av en svagare BNP-utveckling 2023 jämfört med tidigare prognos.

Lågkonjunkturen står för dörren. Den ekonomiska tillväxten mattas av, BNP faller och för de svenska hushållen blir pris- och ränteuppgången mycket kännbar. Under år 2023 väntas inflationen sjunka, bland annat som en följd av sjunkande energipriser. Sjunkande inflation innebär dock inte sjunkande priser - bestående höga prisnivåer medför en varaktig urholkning av realinkomsterna. Sannolikt kommer det att ta mycket lång tid att återhämta denna nedgång för reallönerna.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

Nyckeltal	2021	2022	2023	2024	2025	2026
BNP	4,9	2,7	-1,0	1,6	2,5	2,7
Arbetade timmar	2,3	2,3	0,5	1,0	1,7	1,0
Relativ arbetslöshet, procent	8,8	7,5	8,2	8,6	8,1	7,6
Timlön, Nationalräkenskaperna	2,6	3,3	3,6	3,3	3,3	3,3
Timlön, Konjunkturlöne- statistiken	2,6	2,7	3,6	3,3	3,3	3,3
Inflation, KPIF	2,4	7,7	5,8	1,2	1,6	2,0
Inflation, KPI	2,2	8,4	8,2	1,2	0,9	1,9
Befolkning, 15–74 år	0,0	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5

Källa: SKR.

BNP och arbetade timmar avser kalenderkorrigerade data. Timlön enligt Nationalräkenskaperna avser anställdas timmar.

BNP föll i fjärde kvartalet 2022 och prognosen för helåret 2023 är att BNP blir en procent lägre än året innan. Hushållens konsumtion samt vikande bostadsinvesteringar är det som tydligast bidrar till produktionsminskningen.

Både KPI och KPIF beräknas vara fortsatt höga under år 2023, men faller sen tillbaka bland annat till följd av lägre energipriser. Ett högre ränteläge är dock här för att stanna. De korta räntorna stiger ytterligare i år i takt med att centralbankerna höjer styrräntor. De långa marknadsräntorna antas kortvarigt följa med i kortränteuppgången, men beräknas därefter kunna gå ner. Detta i takt med sjunkande inflationsförväntningar och lägre förväntningar vad gäller framtida styrräntor. I slutet på 2023 förväntas KPIF-inflationen ligga nära målet om två procent och inflationen 2024 bedöms bli låg. Ett svagt konjunkturläge framöver kommer att dämpa inflationen då företagen kommer att få det gradvis allt svårare att höja sina försäljningspriser.

Svensk arbetsmarknad är ännu stark, men vissa svaghetstecken kan skönjas. SKR räknar med att sysselsättningen börjar minska i år. Prognosen är att andelen arbetslösa stiger till 8,2% som årsgenomsnitt år 2023 (mot årsgenomsnitt på 7,5% år 2022). En tilltagande försvagning av sysselsättningen i tjänstesektorerna bedöms ske under år 2023. Prognosen antar att totalt antal sysselsatta börjar minska under det andra kvartalet 2023.. Lågkonjunktur beräknas för åren 2023-2024 och därefter följer en återhämtning där produktion och sysselsättning växer snabbt.

Kommunsektorns ekonomiska utveckling

Källa: SKR februari 2023

Tabell 2 • Skatteunderlag samt beräknad real utveckling

Procentuell förändring.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Faktiskt skatteunderlag	5,3	5,4	3,8	4,6	4,4	4,0
Regelförändring*	-0,3	-0,5	0,2	0,0	0,0	0,0
Underliggande	5,6	5,9	3,7	4,6	4,4	4,0
Prisutveckling	2,9	4,0	6,3	3,8	-0,5	3,0
Realt skatteunderlag	2,6	1,9	-2,9	0,7	4,7	1,5

*Bidrag till förändring av faktiskt skatteunderlag, procentenheter.

Skatteunderlaget ökar snabbt 2021 och 2022. Därefter bromsar ökningen in, speciellt 2023. Priserna för kommunsektorn ökar kraftigt främst 2023. Det får effekten att det reala skatteunderlaget faller med 2,9 procent 2023. Därefter ökar det igen. Men realt är ökningen framöver under det historiska genomsnittet, utom 2025.

Källor: Skatteverket och Sveriges Kommuner och Regioner.

Jämfört med prognosen i december 2022 där det underliggande skatteunderlaget för år 2022 ökade med 5,7 procent, så bedömer SKR nu att ökningen blev 5,9 procent. När nu ekonomin fortsätter att bromsa in under 2023 minskar även ökningstakten av skatteunderlaget och blir lägre än genomsnittet de tio senaste åren. År 2023 syns som ett mycket svagt år, då skatteunderlaget minskar med nästan tre procent. Åren 2024-2025 sker en återhämtning efter lågkonjunkturen och 2026 växer ekonomin mer trendmässigt. Sammantaget växer skatteunderlaget 2024-2026 i linje med det historiska genomsnittet.

Ramar 2024-2026 avseende driftbudget och investeringsbudget

Ramarna för år 2024-2026 innehåller för nämnder/förvaltningar volymer utifrån befolkning och förändrade ytor (lokaler eller grönytor). Därutöver har samtliga nämnder lönekompensation med 2% och pris-/avtalskompensation med 2%. Hänsyn har tagits till att även intäkter av avgifter kommer att räknas upp. Nettouppräkningen för ramarna ligger omkring 1,9% för år 2024. Hänsyn har även tagits till beslutade förändringar som kan avse volymer, fattade beslut som finns hos KS till förfogande för år 2023 och driftkostnadskonsekvenser av föreslagna investeringar. Förvaltningarnas nettoramar ökar med ungefär 4% per år under perioden.

Resultatnivån i budgeten ligger på 1% av skatter -och generella statsbidrag och utjämningsbidrag för budget år 2024, och 1,5% avseende år 2025-2026. För att kunna

balansera för osäkerheter och eventuella volymrisker samt för politiska prioriteringar har en central pott (KS till förfogande) lagts med 12,1 miljoner kronor (1% av skatter och bidrag) för år 2024.

I underlaget för investeringar finns som bas de investeringar som fanns med i underlaget för budget 2024-2025 och dessa har kompletterats med nya behov för år 2024-2025 och utökats med potter och nya behov avseende år 2026.

Sammanställning

Ramar	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunstyrelse inkl överförmynd	75 061	76 190	78 065	82 241
Teknisk nämnd inkl. PEX	73 872	76 759	81 776	85 422
Bygg- och miljönämnd	5 711	5 715	5 983	6 111
Kultur- och fritidsnämnd	16 627	16 918	17 607	18 376
Barn- och utbildningsnämnd	513 913	519 223	533 569	549 159
Socialnämnd	334 416	345 509	363 932	384 551
Revisorerna	693	716	744	777
Summa	1 020 293	1 041 030	1 081 677	1 126 636
<i>Årlig förändring, tkr</i>		20 737	40 647	44 960
<i>Från 2023, tkr</i>		20 737	61 384	106 343
<i>Årlig förändring, %</i>		2,0%	3,9%	4,2%
<i>Från 2023, %</i>		2,0%	6,0%	10,4%
Post	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	
Volym (+/-)	19 790	38 543	61 089	
Löne- och priskompensation (+)	19 868	40 844	62 588	
Effektivisering (-)	-20 166	-20 166	-20 166	
Effekter av statliga beslut (+/-)	250	-220	430	
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investering)	3 005	5 243	5 443	
Politiska prioriteringar (+/-)	-2 010	-2 860	-3 040	
Summa	20 737	61 384	106 343	
Summa nämnder	1 041 030	1 081 677	1 126 636	
Utgiftstak	1 041 029	1 081 676	1 126 636	

Kommunstyrelse inkl överförmyndaren exkl PEX	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Ramar				
Nettoanslag, tkr	75 061	76 190	78 065	82 241
Budget	75 061	75 061	75 061	75 061
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
Förändringar jämfört med 2023				
Volym (+/-)		967	2 481	4 416
Generell kompensation		967	2 481	4 416
Löne- och priskompensation (+)		1 483	3 014	4 605
Lönekompensation		755	1 535	2 345
Priskompensation		266	540	825
Avtalskompensation		462	939	1 435
Effektivisering (-)		-1 671	-1 671	-1 671
Bersparingsprogram avseende år 2023 inkl. PEX		-661	-661	-661
Bersparingsprogram avseende år 2024 inkl. PEX		-1 010	-1 010	-1 010
Effekter av statliga beslut (+/-)		250	-220	430
EU val - nettokostnader 2018 med indexering 2% per år		470	-	-
Utbildning efter riksdagsvalet		-220	-220	-220
Riksdagsval - nettokostnader 2022 med indexering 2% per år				650
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		700	700	700
Nya IT äskande som ger drift/licenskostnader (helårseffekt)		-	-	-
HR - firande av jubileumfest vart annat år		?	0	?
Södertörn brandförsvaret (nya fördelningsmodell)		700	700	700
Politiska prioriteringar (+/-)		-600	-1 300	-1 300
Utbildning avseende klimat, digitalisering etc.		-500	-500	-500
Externa aktiviteter, klimatpåverkan dialog etc.		-100	-100	-100
Förstärkning av klimatarbete med en hållbarhetsstrateg		-	-700	-700
NETTOANSLAG	75 061	76 190	78 065	82 241
<i>Årlig förändring, tkr</i>		<i>1129</i>	<i>1875</i>	<i>4176</i>
<i>Från 2023, tkr</i>		<i>1129</i>	<i>3004</i>	<i>7180</i>
<i>Årlig förändring, %</i>		<i>1,5%</i>	<i>2,5%</i>	<i>5,3%</i>
<i>Från 2023, %</i>		<i>1,5%</i>	<i>4,0%</i>	<i>9,6%</i>

Teknisk nämnd inkl. PEX	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Ramar				
Nettoanslag, tkr	73 872	76 759	81 776	85 422
Budget	73 872	73 872	73 872	73 872
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
Förändringar jämfört med 2023				
Volym (+/-)		952	2 442	4 346
Generell kompensation		952	2 442	4 346
Löne- och priskompensation (+)		1 437	2 921	4 463
Lönekompensation		507	1 031	1 575
Priskompensation		307	623	952
Avtalskompensation		624	1 267	1 936
Effektivisering (-)		-1 695	-1 695	-1 695
Bersparingsprogram avseende år 2023 exkl. PEX		-671	-671	-671
Bersparingsprogram avseende år 2024 exkl. PEX		-1 024	-1 024	-1 024
Effekter av statliga beslut (+/-)		0	0	0
PO ersättning maa nya pensionsavtal		-	-	-
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		2 193	4 236	4 436
Utökade lokal ytor - Fågelsången skötsel inkl idrottshall		1 843	3 686	3 686
Utemiljö		200	400	600
Utredningpott - från investering till drift		150	150	150
Politiska prioriteringar (+/-)		0	0	0
NETTOANSLAG	73 872	76 759	81 776	85 422
<i>Årlig förändring, tkr</i>		2887	5017	3646
<i>Från 2023, tkr</i>		2887	7904	11550
<i>Årlig förändring, %</i>		3,9%	6,5%	4,5%
<i>Från 2023, %</i>		3,9%	10,7%	15,6%

Bygg- och miljönämnd	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Ramar				
Nettoanslag, tkr	5 711	5 715	5 983	6 111
Budget	5 711	5 711	5 711	5 711
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
Förändringar jämfört med 2023				
Volym (+/-)		64	214	399
Generell kompensation		64	214	399
Löne- och priskompensation (+)		114	232	355
Lönekompensation		135	274	420
Priskompensation		-13	-26	-40
Avtalskompensation		-8	-16	-25
Effektivisering (-)		-131	-131	-131
Bersparingsprogram avseende år 2023		-52	-52	-52
Bersparingsprogram avseende år 2024		-79	-79	-79
Effekter av statliga beslut (+/-)		0	0	0
PO ersättning maa nya pensionsavtal		-	-	-
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		-133	-133	-133
Införande av digital miljöprocess		-218	-218	-218
Justering efter införande, 50 tkr ska ha kvar		50	50	50
Införande av digital bygglovsprocess		-135	-135	-135
Driftkostnader efter införande		170	170	170
Politiska prioriteringar (+/-)		90	90	-90
Åtgärdsförslag Flaten (avseende 3 år)		90	90	-90
NETTOANSLAG	5 711	5 715	5 983	6 111
<i>Årlig förändring, tkr</i>				
<i>Från 2023, tkr</i>		4	268	127
		4	272	400
<i>Årlig förändring, %</i>				
<i>Från 2023, %</i>		0,1%	4,7%	2,1%
		0,1%	4,8%	7,0%

Kultur- och fritidsnämnd	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Ramar				
Nettoanslag, tkr	16 627	16 918	17 607	18 376
Budget	16 627	16 627	16 627	16 627
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
		0	0	0
Förändringar jämfört med 2023				
Volym (+/-)		157	487	929
Generell kompensation		157	487	929
Löne- och priskompensation (+)		295	610	937
Lönekompensation		226	457	698
Priskompensation		10	20	30
Avtalskompensation		60	133	209
Effektivisering (-)		-407	-407	-407
Bersparingsprogram avseende år 2023		-161	-161	-161
Bersparingsprogram avseende år 2024		-246	-246	-246
Effekter av statliga beslut (+/-)		0	0	0
PO ersättning maa nya pensionsavtal		0	0	0
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		245	440	440
Fågelsångens idrottshall driftsentreprenad		175	350	350
Fågelsångens idrottshall, inköp av utrustn.		25	50	50
Biblioteksdatasystem - nyskola Fågelsången		15	30	30
Uthyrning av idrottslokal		-20	-40	-40
Underhåll och drift av bollplan		50	50	50
Politiska prioriteringar (+/-)		0	-150	-150
Lässatsning till barn/elever 0-17 år (ev 18 år) för ökad språkförståelse		-	-150	-150
NETTOANSLAG	16 627	16 918	17 607	18 376
<i>Årlig förändring, tkr</i>		<i>291</i>	<i>689</i>	<i>769</i>
<i>Från 2023, tkr</i>		<i>291</i>	<i>980</i>	<i>1749</i>
<i>Årlig förändring, %</i>		<i>1,7%</i>	<i>4,1%</i>	<i>4,4%</i>
<i>Från 2023, %</i>		<i>1,7%</i>	<i>5,9%</i>	<i>10,5%</i>

Barn- och utbildningsnämnd	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Ramar				
Nettoanslag, tkr	513 913	519 223	533 569	549 159
Budget	513 913	513 913	513 913	513 913
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
Förändringar jämfört med 2023				
Volym (+/-)		3 893	7 374	11 812
Volymbaserad kompensation		3 893	7 374	11 812
Löne- och priskompensation (+)		10 251	21 117	32 269
Lönekompensation		6 271	13 046	19 996
Priskompensation		-922	-1 868	-2 841
Avtalskompensation		4 902	9 940	15 114
Effektivisering (-)		-7 835	-7 835	-7 835
Bersparingsprogram avseende år 2023		0	0	0
Bersparingsprogram avseende år 2024		-7 835	-7 835	-7 835
Effekter av statliga beslut (+/-)		0	0	0
PO ersättning maa nya pensionsavtal		-	-	-
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		0	0	0
Politiska prioriteringar (+/-)		-1 000	-1 000	-1 000
Förstärkning av resurser avseende gymnasieelever - ett årigt		-1 000	-1 000	-1 000
NETTOANSLAG	513 913	519 223	533 569	549 159
<i>Årlig förändring, tkr</i>		5310	14346	15590
<i>Från 2023, tkr</i>		5310	19656	35246
<i>Årlig förändring, %</i>		1,0%	2,8%	2,9%
<i>Från 2023, %</i>		1,0%	3,8%	6,9%

Socialnämnd	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Ramar				
Nettoanslag, tkr	334 416	345 509	363 932	384 551
Budget	334 416	334 416	334 416	334 416
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
Förändringar jämfört med 2023				
Volym (+/-)		13 747	25 521	39 147
Generell kompensation		1 336	3 427	6 099
Volymbaserad kompensation		12 411	22 094	33 049
Löne- och priskompensation (+)		6 273	12 921	19 915
Lönekompensation		5 288	10 892	16 787
Priskompensation		-328	-675	-1 040
Avtalskompensation		1 313	2 705	4 169
Effektivisering (-)		-8 427	-8 427	-8 427
Bersparingsprogram avseende år 2023		-3 335	-3 335	-3 335
Bersparingsprogram avseende år 2024		-5 092	-5 092	-5 092
Effekter av statliga beslut (+/-)		0	0	0
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		0	0	0
Politiska prioriteringar (+/-)		-500	-500	-500
Utbildningsinsats till psykisk ohälsa (tilldelas till SocF, ska göras i samarbete med BoU) - ett årigt		-500	-500	-500
NETTOANSLAG	334 416	345 509	363 932	384 551
<i>Årlig förändring, tkr</i>		<i>11093</i>	<i>18423</i>	<i>20620</i>
<i>Från 2023, tkr</i>		<i>11093</i>	<i>29516</i>	<i>50135</i>
<i>Årlig förändring, %</i>		<i>3,3%</i>	<i>5,3%</i>	<i>5,7%</i>
<i>Från 2023, %</i>		<i>3,3%</i>	<i>8,8%</i>	<i>15,0%</i>

Revisorerna	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Ramar				
Nettoanslag, tkr	693	716	744	777
Budget	693	693	693	693
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
Förändringar jämfört med 2023				
Volym (+/-)		9	23	41
Generell kompensation		9	23	41
Löne- och priskompensation (+)		14	28	43
Lönekompensation		3	7	10
Priskompensation		0	1	1
Avtalskompensation		10	21	32
Effektivisering (-)		0	0	0
0% av omsättningen		0	0	0
Effekter av statliga beslut (+/-)		0	0	0
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		0	0	0
Politiska prioriteringar (+/-)		0	0	0
NETTOANSLAG	693	716	744	777
<i>Årlig förändring, tkr</i>		23	28	33
<i>Från 2023, tkr</i>		23	51	84
<i>Årlig förändring, %</i>		3,3%	4,0%	4,4%
<i>Från 2023, %</i>		3,3%	7,4%	12,1%

Bilaga 2: Samtliga investeringar för budget- och planperioden - 2024-2026 (tkr)

Radetiketter	Summa av År 2024	Summa av År 2025	Summa av År 2026	Summa av perioden
BoU	-22 668	-5 633	-6 503	-34 804
Nytt	-4 255	-1 520	-2 390	-8 165
Accesspunkter Nytorpsskolan -inga kostn enligt IT	0			0
Bod förvaring Säbyskolan	-75			-75
Elsparkcykelställ Säbyskolan	-100			-100
Ipads till Centrum för flerspråkighet (CFF)	-60			-60
Ipads till Skogsängsskolan	-120			-120
Klätterställning Rönninge skola - finns hos TN 1200 tkr.	0			0
Möbler till förskola Skönviksgården			-2 170	-2 170
Möbler till nybyggd Skogsängsgårdens förskola	-1 650			-1 650
Renovering av duschrum Rönninge skola	-500			-500
Smartboards Nytorpsskolan	-330			-330
Smartboards Säbyskolan	-150	-150	-150	-450
Större frysrum Rönninge skola	-850			-850
Upprustning av förskolegård Syslagårdens förskola	-200	-1 300		-1 500
Upprustning av skolgård (Bergsgården) Skogsängsskolan				0
Utbyte av projektorer Rönninge skola	-70	-70	-70	-210
Vindskydd/inglasning Syslagårdens förskola	-150			-150
Prel beslutad	-18 413	-4 113	-4 113	-26 639
Arbetsmiljöåtgärder BoU-lokaler	-983	-983	-983	-2 949
Fågelsången inventarier BoU	-12 500			-12 500
Indexering - Fågelsången inventarier BoU	-1 800			-1 800
Ny- och återanskaffning invent o maskin BoU	-1 000	-1 000	-1 000	-3 000
Verksamhetsanpassning o köksmaskiner	-2 130	-2 130	-2 130	-6 390
KoF	-1 796	-1 486	-386	-3 668
Nytt	-1 920	-7 300	0	-9 220
Byte konstgräs Berga bollplan - hos TN		-7 300		-7 300
Byte sportgolv Berga sporthall - hos TN	-1 220			-1 220
Nytt kök Fridsgården - hos TN	-700			-700
Utegyms Nytorp - saknar belopp!			0	0
Prel beslutad	-1 796	-1 486	-386	-3 668
Arbetsmiljöåtgärder idrottshallar	-110	-110	-110	-330
Arbetsmiljöåtgärder KoF-lokaler (ej idrottshallar)	-126	-126	-126	-378
Fågelsången inventarier KoF	-1 250			-1 250
Fågelsången inventarier KoF - indexering	-160			-160
Garnudden	0	-500		-500
Ny- och återanskaffning av inventarier KoF	-150	-150	-150	-450
Södra Hallsta	0	-600		-600
(tom)	1 920	7 300		9 220
(tom) Hos TN	1 920	7 300		9 220
KSF	-11 581	-6 921	-6 921	-25 423
Nytt	-3 500			-3 500
Upphandling nytt ekonomisystem och e-inköp	-1 500			-1 500
Upphandling verksamhetsstöd mål, budget, prognos, pæ	-500			-500
Utbyte trådlöst nätverk skolor	-1 500			-1 500
Prel beslutad	-8 081	-6 921	-6 921	-21 923
Agresso versionsuppgradering	-560			-560
Arbetsmiljöåtgärder KS-lokaler	-71	-71	-71	-213
Digitaliseringspott	-3 000	-3 000	-3 000	-9 000
Indexering - Fasta IT investeringar, Fågelsången	-100			-100
IT Pott generell (trådlöst, radiolänk, mm	-750	-750	-750	-2 250
KS Inventarier	-100	-100	-100	-300
KS till förfogande - Investeringsmedel för senare fördelr	-3 000	-3 000	-3 000	-9 000
Ny Coreswitch	-500			-500
SocF	-2 774	-1 424	-1 424	-5 622

Radetiketter	Summa av År 2024	Summa av År 2025	Summa av År 2026	Summa av perioden
Nytt	-550			-550
Inventarier Hemtjänsten	-230			-230
Inventarier Salarps kök (ugn, kylvagnar, degblandare)	-220			-220
It-nätverk i samband med flytt från Skyttorp	-100			-100
Prel beslutad	-2 224	-1 424	-1 424	-5 072
Anpassningar i samband med flytt från Skyttorp daglig v	-500			-500
Arbetsmiljöåtgärder Soc-lokaler	-624	-624	-624	-1 872
Arbetsredskap/inventarier potter	-200	-200	-200	-600
Hälsa- och sjukvården hjälpmedel	-300			-300
Ny- och återanskaffning av inventarier Soc	-600	-600	-600	-1 800
TN	-107 136	-176 591	-146 981	-430 708
Nytt	-37 295	-39 090	-9 880	-86 265
70002 Brandskyddsåtgärder UH-pott	-300	-300	-300	-900
70066 Inbrottslarm UH-pott	-700	-700	-700	-2 100
70108 Styrssystem UH-pott	-600	-600	-600	-1 800
71003 Låssystem iLOQ	-330	-350	-400	-1 080
71084 Energisparåtgärder	-5 520	-5 800	-6 100	-17 420
72011 Lekplatsutrustning	-200	-200	-200	-600
Berga Bollplan, byte konstgräs		-7 600		-7 600
Berga sporthall, byte hallgolv	-1 220			-1 220
Dikning	-130	-130	-130	-390
Galaxen, köksgolv	-2 200			-2 200
Gatubeläggning		-500	-500	-1 000
Laddstolpar	-300			-300
Prästgården, ny bergvärmepump		-500		-500
Rönninge förskola dränering		-660		-660
Rönninge gymnasium projektering och ombyggnation a	-350	-14 000		-14 350
Rönninge gymnasium, omläggning resterande papptak	-3 300			-3 300
Rönninge skola projektering och ombyggnation av köks	-2 500			-2 500
Rönninge skola, byte av befintlig klätterställning	-1 200			-1 200
Rönninge skola, projektering och ombyggnad hela venti	-330	-350		-680
Salems ishall, byta kylmaskin och kylrum	-10 500	-7 200		-17 700
Skogsängsskolan, byte maskin för frysrym	-1 300			-1 300
Snickargården omläggning papptak	-330			-330
Sysslagården, byte 3 st skärmtak	-475			-475
Sysslagården, omläggning papptak	-2 200			-2 200
Säbyhemmet, renovering alla kök	-2 100			-2 100
Säbyskolan byte belysningsarmaturer			-750	-750
Trafiksäkerhetsåtgärder	0	-200	-200	-400
Ungdomenshus kök	-660			-660
Vattentornet nytt staket	-550			-550
Prel beslutad	-69 841	-137 501	-137 101	-344 443
Arbetsmiljöåtgärder TU-lokaler	-86	-86	-86	-258
Belysningsstolpar inkl register	-1 500	-1 500	-1 500	-4 500
Beläggning GC-vägar	-600	-800	-800	-2 200
Besiktning o upprustn lekplatser	-400	-400	-400	-1 200
Brandskyddsåtgärder underhållspott	-800	-800	-800	-2 400
Byte av uttjänta inredningar till WC, arbetsrum & expedit	-100			-100
Byte av ytterdörrar Rönninge gymnasium	-100			-100
Digitalisering av detaljplaner, fas 2	-1 000			-1 000
Dikning	-220	-220	-220	-660
Fastighetsstrategin (ej fördelad)	-30 000	-30 000	-30 000	-90 000
Fastighetsunderhåll 75-kronan	-5 650	-5 650	-5 650	-16 950
Gatubeläggning	-3 500	-3 000	-3 000	-9 500
GC-vägar	-2 000	-2 000	-2 000	-6 000
Inbrottslarm underhållspott	-400	-400	-400	-1 200
Kommunala kök, myndighetskrav	-1 800	-1 800	-1 800	-5 400

Radetiketter	Summa av År 2024	Summa av År 2025	Summa av År 2026	Summa av perioden
Laddstolpar	-300	-300	-300	-900
Mätninginstrument	-400			-400
Ny- och återanskaffning av inventarier TU	-150	-150	-150	-450
Omdisponerat underhåll från drift VA	-2 000	-2 000	-2 000	-6 000
OVK Myndighetskrav	-1 700	-1 700	-1 700	-5 100
Reinvestering i VA-nät	-2 100	-2 100	-2 100	-6 300
Ritningsarkiv	-640			-640
Servisledningar VA	-800	-800	-800	-2 400
Skogsvård och slyröjning	-420	-420	-420	-1 260
Skyttelokal flytt till Skogsängsskolan		-400		-400
Styrsystem underhållspott	-500	-500	-500	-1 500
Säby sim och sporthall - produktion		-80 000	-80 000	-160 000
Säby sim och sporthall - projektering	-10 000			-10 000
Tillgänglighet (Gata,priorådet 450 tkr+ Fastighet 450 tkr	-900	-900	-900	-2 700
Trafiksäkerhetsåtgärder	-250	-250	-250	-750
Trafiksäkerhetsåtgärder (linjemålning, reflexer)	-200			-200
Utbyte av fordon, maskiner och utrustning	-300	-300	-300	-900
Utbyte av pumpar och ventiler VA	-400	-400	-400	-1 200
Utbyte av trafikskyltar	-150	-150	-150	-450
Utemiljö - Byte/renov. Leku-trustningar	-400	-400	-400	-1 200
Utrustning och inventarier VA	-75	-75	-75	-225
Totalsumma	- tkr. -145 955	-192 055	-162 215	-500 225

Kultur- och fritidsnämnden

KoF § xx

2

Dnr. KFN/2023:22 - 040

Svar på Remiss revidering av reglemente för budgetansvar i Salems kommun

Kulturstyrelseförvaltningen önskar synpunkter från Kultur- och fritidsnämnden gällande revidering av reglemente för budgetansvar i Salems kommun. Svar skall ha inkommit senast 20 april 2023.

Kommunens nuvarande reglemente för budgetansvar ändrades senast år 2010 i kommunfullmäktige, varför en översyn behöver göras. Kommunstyrelsens förvaltning har gjort ett förslag till nytt reglemente som skickas på remiss till samtliga nämnder.

Remissen innehåller följande större förändringar jämfört med dagens reglemente:

- Budgetprocessen finns som bilagor till reglementet, både avseende mål- och budgetprocessen och investeringsprocessen.
- Uppföljningstidpunkterna föreslås förändras från mars och juli till april och augusti.
- Omskrivning avseende överföringar av över-/underskott.

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden har inget att erinra mot "Remiss revidering av reglemente för budgetansvar i Salems kommun"

Beslutsexpediering:

Ekonomienheten

.....
Ordf. sign.

.....
Just. sign.

Kultur- och fritidsförvaltningen
Henrik Svensson
Nämndsekreterare

Kultur- och fritidsnämnden

Svar på Remiss revidering av reglemente för budgetansvar i Salems kommun

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden har inget att erinra mot "Remiss revidering av reglemente för budgetansvar i Salems kommun"

Ärendet

Kulturstyrelseförvaltningen önskar synpunkter från Kultur- och fritidsnämnden gällande revidering av reglemente för budgetansvar i Salems kommun. Svar skall ha inkommit senast 20 april 2023.

Kommunens nuvarande reglemente för budgetansvar ändrades senast år 2010 i kommunfullmäktige, varför en översyn behöver göras. Kommunstyrelsens förvaltning har gjort ett förslag till nytt reglemente som skickas på remiss till samtliga nämnder. Remissen innehåller följande större förändringar jämfört med dagens reglemente:

- Budgetprocessen finns som bilagor till reglementet, både avseende mål- och budgetprocessen och investeringsprocessen.
  - Uppföljningstidpunkterna föreslås förändras från mars och juli till april och augusti.
  - Omskrivning avseende överföringar av över-/underskott
- I övrigt mest redaktionella ändringar.

Annika Holmertz
tf Kultur- och fritidschef

Henrik Svensson
Nämndsekreterare

Bilagor

1. KS § 23 Remiss: Revidering av reglemente för budgetansvar
2. Remissmissiv Revidering av reglemente för budgetansvar i Salems kommun
3. Förslag till nytt reglemente för budgetansvar i Salems kommun - remissversion

Delges

Kommunstyrelseförvaltningen
Ekonomienheten

Kommunstyrelsen

KS § 23

KS/2023:45

Remiss: Revidering av reglemente för budgetansvar i Salems kommun

Kommunens nuvarande reglemente för budgetansvar ändrades senast år 2010 i kommunfullmäktige, varför en översyn behöver göras. Kommunstyrelsens förvaltning har gjort ett förslag till nytt reglemente som föreslås skickas på remiss till samtliga nämnder.

Remissen innehåller följande större förändringar jämfört med dagens reglemente:

- Budgetprocessen finns som bilagor till reglementet, både avseende mål- och budgetprocessen och investeringsprocessen.
- Tidpunkter för uppföljning föreslås förändras från mars och juli till april och augusti.
- Omskrivning avseende överföringar av över-/underskott

I övrigt mest redaktionella ändringar.

Ärendet beskrivs närmare i tjänsteskrivelse daterad den 6 februari 2023.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att skicka remiss till samtliga nämnder avseende förslag till revidering av reglemente för budgetansvar i Salems kommun.

Delges:
Samtliga nämnder

Ordf. sign.

Just. sign.

Kommunstyrelsens förvaltning
Siv Jönsson Westerlund
Ekonomichef

Barn- och utbildningsnämnden
Bygg- och miljönämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Socialnämnden
Tekniska nämnden
Kommunstyrelsen

Remiss revidering av reglemente för budgetansvar i Salems kommun

Inledning

Kommunens nuvarande reglemente för budgetansvar ändrades senast år 2010 i kommunfullmäktige, varför en översyn behöver göras. Kommunstyrelsens förvaltning har gjort ett förslag till nytt reglemente som skickas på remiss till samtliga nämnder.

Remissen innehåller följande större förändringar jämfört med dagens reglemente:

- budgetprocessen finns som bilagor till reglementet, både avseende mål- och budgetprocessen och investeringsprocessen.
- Uppföljningstidpunkterna föreslås förändras från mars och juli till april och augusti.
- Omskrivning avseende överföringar av över-/underskott

I övrigt mest redaktionella ändringar.

Remissen

Remissvaret ska innehålla nämndens synpunkter på förslag till nytt reglemente.

Svaret ska vara ekonomienheten, Kommunstyrelsens förvaltning tillhanda senast den 20 april 2022.

Siv Jönsson Westerlund
Ekonomichef

Bilagor

Förslag till reglemente för budgetansvar i Salems kommun

Reglemente för budgetansvar i Salems kommun Remissversion

(Dnr KS/2023:45)

Antagen av Kommunfullmäktige den §

Reglemente för budgetansvar

Innehållsförteckning

Inledning	4
Budgetansvar	4
Delegerat budgetansvar	4
Budget	5
Driftbudget	5
Investeringsbudget	6
Budgetuppföljning	7
Uppföljningstidpunkter	7
Delårsrapport	8
Årsredovisning	8
Driftredovisning	8
Investeringsredovisning	9
Slutredovisning av driftprojekt, investeringsprojekt och exploateringar	9
Ombudgetering av investeringar till kommande år	9
Redovisning	10
Syfte med redovisningen	10
Externredovisning	10
Internredovisning	10
Redovisningsmodell	11

Salems
kommun

3(24)

Övriga bestämmelser	11
Bilaga 1 Budgetprocess	13
Bilaga 2 Investeringsprocess	18

Inledning

Reglementet för budgetansvar gäller för kommunstyrelsen och övriga nämnder.

Budgetansvar

Kommunfullmäktige beslutar i frågor om mål och riktlinjer för verksamheter, budget, skatt och viktiga ekonomiska frågor.

Kommunstyrelsen leder och samordnar planering och uppföljning av kommunens ekonomi.

Nämnd ansvarar inför kommunfullmäktige för att antagna mål och åtaganden uppfylls samt att verksamheten utförs inom anvisade ekonomiska ramar och andra riktlinjer.

Förvaltningschefen ansvarar inför nämnden för den verkställande ledningen av verksamheten, för fastställande av nämndens detaljbudget och utser budgetansvariga inom sin förvaltning. Nämnd informeras årligen om vilka som utsetts till budgetansvariga (attestlista).

Budgetansvarig ansvarar inför närmaste chef för en avgränsad verksamhet och dess resurser. Den budgetansvarige ansvarar för målformulering, budgetering, budgetuppföljning, delårsrapporter och redovisning inom sitt verksamhetsområde. Till ansvaret hör att bevaka att antagna mål uppfylls och att budgeterad verksamhet utförs inom av nämnden anvisad budgetram och andra riktlinjer.

Delegerat budgetansvar

Den budgetansvarige kan finnas på olika nivåer i organisationen beroende på typ av verksamhet. Verksamhet eller investeringsobjekt kan bara ha en budgetansvarig. Budgetansvaret skall vara direkt kopplat till den dagliga driften av verksamheten eller objektets utförande.

För att ansvaret skall vara odelat krävs att alla transaktioner på en budgetansvarigs verksamhet/projekt är initierade eller godkända av denne. Verksamhet/projekt får inte belastas med kostnader utan den budgetansvariges vetskap.

Budgetansvar innefattar en skyldighet att vidta korrigerande åtgärder när ekonomi- eller verksamhetsutfallet avviker jämfört med uppsatta mål och budgeterade medel. Förhållandet skall rapporteras till närmaste chef, som i sin tur rapporterar till nämnden.

Den budgetansvarige kan bara ta ansvar för sitt verksamhetsområde inom sina

befogenheter. För att möjliggöra uppföljning av det ekonomiska ansvaret är det nödvändigt att nämndens budget är ansvarsindelad.

Med budgetansvar följer automatiskt anskaffningsrätt av varor och tjänster inom budgetramen och enligt de upphandlingsavtal som träffats med leverantörer. Avseende upphandling hänvisas till kommunens policy för upphandling. För de vanligast förekommande varorna och tjänsterna finns ramavtal med olika leverantörer. Information om vilka leverantörer kommunen har avtal med finns via kommunens intranät under avsnittet Avtal, upphandling och inköp.

Budgetansvar innebär ingen automatisk rätt att besluta i samtliga frågor rörande t ex personal och lokaler. Ett fullständigt budgetansvar förutsätter att ansvaret omfattar även dessa kostnader och intäkter. Delegering och decentralisering av dessa frågor bör ske utifrån kommunens samordning samt respektive förvaltnings förutsättningar och med ambitionen att ett så fullständigt budgetansvar som möjligt ges till personal nära brukarna av verksamheten.

Budget

Kommunen fattar beslut om kommande års budget i juni avseende nämndernas ramar för kommande tre-årsperiod. Här ingår beslut om driftbudget, investeringsbudget, exploateringsbudget samt övergripande mål för perioden. I november fattar kommunfullmäktige beslut om finansieringsbudget där beslut fattas om skattesats för kommande år. Processen för kommunens budget beskrivs i bilaga 1.

Driftbudget

Budgetanslaget gäller som nettoram, det vill säga kostnader minus intäkter, där beräknade intäkter i huvudsak avser avgifter. Nettoramen anvisas nämnd i form av en driftbudget.

Budgetjusteringar görs i princip inte under året. Om den ekonomiska situationen så kräver kan kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att omfördela medel mellan nämnder.

Justeringar av teknisk karaktär i driftbudgeten inom given totalram kan beslutas av kommunstyrelsen.

Beslutanderätt om budgetjusteringar av teknisk karaktär kan av kommunstyrelsen vidaredelegeras till ekonomichefen.

Nämnd kan fritt öka eller minska sin budgetomslutning, så länge nettoramen hålls.

Nämnd ska rymma sina verksamheter inom den budget som kommunfullmäktige har fastställt. Eventuella kostnadsökningar finansieras genom omprioriteringar inom nämndens budget.

Nämnd får en ekonomisk ram för att bedriva sina verksamheter. Om inte särskilt angivits har nämnd rätt att omdisponera medel fritt utifrån kommunfullmäktiges prioriterade inriktning.

Om den beslutade ramen visar sig otillräcklig ska nämnd i första hand vidta åtgärder för att omdisponera tillgängliga resurser inom nämndens samlade ram och i andra hand hos kommunfullmäktige aktualisera behov av att ändra mål och inriktning för verksamheten.

Blir den generella kostnadsökningen högre än vad som kalkylerats i kommunfullmäktiges budgetbeslut måste nämnd kompensera det genom rationaliseringar. Blir den lägre får överskott disponeras av nämnd.

Nämnd har inte rätt att vidta förändringar som innebär stadigvarande ekonomiska åtaganden eller väsentliga förändringar av verksamheten för kommunen utan att inhämta kommunfullmäktiges medgivande.

Hos kommunstyrelsen finns ett belopp till förfogande som används för att finansiera insatser/åtgärder under det kommande året. Beloppet är ofta specificerat vilka insatser som avses. Nämnd kan begära tilläggsanslag av kommunstyrelsen ur detta belopp.

Investeringsbudget

De investeringar som är beslutade av kommunfullmäktige får inte användas till annat projekt än det som är ändamålet med investeringen.

Kommunfullmäktige fattar i budgeten beslut om den totala investeringsutgiften för respektive projekt. Detta är att betrakta som en medgiven investeringsram enligt förkalkyl. Förändras förutsättningarna under den tid då investeringen pågår, kan investeringsbeslutet behöva justeras.

Den formella medelstildelningen sker i form av årliga anslag som direkt påverkar likviditeten. Investeringsplanen ger information som är viktig för den finansiella planeringen.

De investeringar som är utmärkta som potter i kommunfullmäktiges budget ska för de större pottorna specificeras i respektive nämnd utifrån vilka projekt som föreslås genomföras för kommande år.

Processen för investeringar beskrivs i bilaga 2.

Investeringsutgift eller driftkostnad

En *anläggningstillgång* är en tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. Anskaffning och/eller standardförbättringar av sådana tillgångar redovisas som en investering

Kontinuitets- och väsentlighetsprincipen ska vara styrande för budgetering. Råder stor regelbundenhet i anskaffningsförfarandet samt om värdet understiger gränsen för mindre värde ska anskaffningen tas upp i driftbudgeten. Gränsen för mindre värde anges respektive år i budgetanvisningarna.

En investering ska *uppfylla följande två förhållanden* för att räknas som en investering:

- en ekonomisk livslängd på minst tre år
- överstiger gränsen för mindre värde.

Gällande *fastigheter* är det inte ovanligt att problem uppstår i gränsdragningen mellan underhållskostnader och standardförbättringar.

Åtgärder för återställande till en ursprunglig nivå, till exempel efter flera år av eftersatt underhåll, är inte att betrakta som en investering, utan som ett driftprojekt.

Budgetuppföljning

Uppföljningstidpunkter

Helårsprognoser upprättas per månaderna april och augusti. Prognosen per april presenteras för kommunstyrelsen i juni. Prognosen per augusti presenteras för kommunstyrelsen i oktober som en del av delårsrapporten. Prognoserna per april och augusti omfattar både drift- och investeringsuppföljning. Prognoserna ska göras i kommunens gemensamma budget- och uppföljningsverktyg för både driftbudget och investeringsbudget.

Kommunfullmäktige ska ha en uppföljning per år förutom årsbokslutet. Denna uppföljning sker per augusti månad (kommunens delårsrapport) och redovisas i kommunfullmäktige i november. Detta enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) som säger att delårsrapporten ska omfatta minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret.

Nämnderna ska löpande under året följa såväl verksamhetsutveckling som ekonomiskt utfall. **Förenklad uppföljning** ska rapporteras vid minst två tillfällen utöver månaderna april och augusti. Respektive nämnd bestämmer utformningen av dessa uppföljningsrapporter med hänsyn till de egna förutsättningarna.

Delårsrapport

Kommunens delårsrapport ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårets utgång.

Upplysningar ska då lämnas om

- en redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för respektive nämnd
- förhållanden som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat eller ställning
- händelser av väsentlig betydelse för kommunen som har inträffat under rapportperioden eller efter dennas slut.

Delårsrapporten upprättas per 31 augusti och ska föreläggas på kommunstyrelsen på oktobersammanträdet och snarast därefter för kommunfullmäktige.

En delårsrapport ska innehålla resultaträkning, balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse som ska uppfylla gällande normering.

Jämförelsesiffror för motsvarande period föregående år och en helårsprognos ska redovisas. Graden av specificering, det vill säga antalet poster, kan dock vara färre än i årsredovisningen.

I delårsrapporten ska resultatet av verksamheten redovisas i förhållande till ett urval av uppställda mål. Detta sker i kommunens webbaserade måluppföljningssystem. Av nämndens redovisning ska framgå både hur kvantitativa och kvalitativa mål uppnåtts, även i förhållande till god ekonomisk hushållning.

Årsredovisning

Driftredovisning

Enligt kommunallagen ska kommunen upprätta en årsredovisning för varje år. Årsredovisningen ska redogöra för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut.

Nämnd ska enligt anvisningar från ekonomienheten lämna årsredovisning och verksamhetsberättelse för sin totala verksamhet.

I årsredovisningen ska resultatet av verksamheten redovisas i förhållande till uppställda mål. Årsredovisningen ska redovisas i kommunens webbaserade måluppföljningssystem och utdrag görs ur detta till nämndens redovisning. Av nämndens redovisning ska framgå både hur kvantitativa och kvalitativa mål uppnåtts, även i förhållande till god ekonomisk hushållning.

I årsredovisningen ska jämförelse göras med såväl budget som föregående räkenskapsår.

Över- respektive underskott

Utgångspunkten är att den av kommunfullmäktige fastställda budgeten till nämnderna gäller för budgetåret och att den ska hållas. Det innebär att överskott eller underskott inte kan överföras till nästa budgetår.

De verksamheter som är taxe- eller avgiftsfinansierade är undantagna från denna regel. Det gäller bland annat VA-verksamheten att det ekonomiska årsresultatet regleras som en skuld till VA-kollektivet.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen ska ge en samlad bild av nämndens investeringsverksamhet. Den ska lämna information om pågående och färdigställda investeringsobjekt i förhållande till fattade beslut.

Slutredovisning av driftprojekt, investeringsprojekt och exploateringar

Driftprojekt

Driftprojekt slutredovisas i delårsrapport om alla kostnader är bokförda vid detta tillfälle. I annat fall ska en slutredovisning ske i årsbokslutet.

Investeringsprojekt

Investeringsprojekt ska slutredovisas till kommunstyrelsen så snart de är klara att tas i bruk. Slutbesiktning behöver inte avvaktas. Slutredovisning ska ske efter varje etapp. Ekonomienheten ska informeras så att avskrivningar på investeringen kan påbörjas senast månaden efter färdigställandet.

Exploateringsområden

Intäkter från tomtförsäljningar redovisas löpande i resultaträkningen, utgifter för anläggning av VA, kommunala gator och allmänna platser redovisas som investeringsutgifter. VA-anslutningsavgifter och offentliga investeringsbidrag redovisas som investeringsinkomster.

Exploateringsområde ska slutredovisas så snart huvuddelen av området är avyttrat.

Ombudgetering av investeringar till kommande år

Med ombudgetering menas att föra över budget för investeringar till nästkommande budgetår.

I vissa fall kan ombudgetering av medel vara befogad. Det berör oftast projekt som inte hunnit avslutas under året och som inte budgeterats på nytt i samband med fastställandet av budget för det kommande året. Det kan även gälla fleråriga investeringsprojekt som inte exakt kan förutse vilket år kostnaderna kommer och därför behöver flytta över investeringsmedel till kommande år. Det krävs alltid tungt vägande skäl för att en ombudgetering ska ske.

Den nämnd som anser sig ha sådana skäl ska i årsbokslutet föreslå en hemställan om att ombudgetering ska ske.

Redovisning

Syfte med redovisningen

Kommunfullmäktige har det samlade ansvaret och styr kommunens nämnder och övrig verksamhet. Till detta kommer det andra intressenter som har intresse av kommunens ekonomiska ställning. Syftet med redovisningen kan sammanfattas i följande punkter:

- Ge en rättvisande bild av kommunens ekonomi.
- Tillgodose externa intressenters behov av information om kommunens och dess olika verksamheters resultat och ställning.
- Tillgodose interna intressenters behov av information om olika verksamheters och enheters resultat och ställning.
- Spegla kommunens resultat och ställning för att på så sätt ge underlag för väl grundade beslut.

Kommunstyrelsen ansvarar för att den övergripande redovisningen samordnas och uppfyller intressenters krav på en konsekvent och rättvisande redovisning. Kommunen har ett gemensamt redovisningssystem i vilket samtliga nämnder ingår. Ansvaret för redovisningssystemet åvilar kommunstyrelsen.

Externredovisning

Externredovisningen utgår från:

- gällande lagstiftning
- god redovisningssed
- vedertagna redovisningsprinciper

Internredovisning

Den interna redovisningens roll är att avspegla den organisation som kommunen och respektive nämnd utgör. Uppgifter ur redovisningen ska tillsammans med andra data från verksamhetssystem utgöra underlag för att beslutsfattare på olika nivåer i organisationen kan fatta väl avvägda beslut. Det är av stor vikt att uppbyggnaden av internredovisningen görs så att behovet av ekonomisk information på olika nivåer i

kommunens organisation tillgodoses. Ansvaret för internredovisningen åvilar kommunstyrelsen i samspel med respektive nämnd.

Respektive nämnd ansvarar för att internredovisningen och nämndens verksamhetssystem kan samverka för att ge information om nämndens ekonomiska resultat i relation till utförd prestation.

Det är av yttersta vikt att den nationella ekonomi- och verksamhetsuppföljningen av kommunens verksamhet prioriteras av nämnderna och att redovisningsstrukturen inom nämnderna byggs för att på ett snabbt och rättvisande sätt kunna leverera efterfrågad information.

Redovisningsmodell

Kommunens redovisningsmodell bygger på en flerdimensionell redovisning med indelning i olika koddelar/dimensioner för att kunna följa upp ekonomin utifrån den externa och interna redovisningen krav.

Upplägg av nya koder görs av kommunstyrelsen som ansvarar för den totala redovisningen.

Kommunstyrelsen äger rätt att göra förändringar i redovisningsmodellen utifrån ändrade lagkrav och/eller att nya möjligheter ges med ny teknik eller dylikt som kan förbättra eller förenkla redovisningen.

De verksamhetssystem som utgör försystem till redovisningssystemet och varifrån redovisningssystemet direktimporterar redovisningsinformation utgör del av den externa redovisningen, vilket innebär att respektive nämnd måste säkerställa att reglerna för den externa redovisningen följs. Det åligger respektive nämnd att tillse att externredovisningens regler följs.

Övriga bestämmelser

Kommunstyrelsen ansvarar för att:

1. organisation och rutiner utformas så att en tillförlitlig redovisning främjas och förvaltade tillgångar skyddas.
2. kontoutdrag eller andra underlag avseende samtliga kassaflöden löpande stäms av mot bokföringen.

Nämnderna ansvarar inom sitt verksamhetsområde för att förråd, maskiner, inventarier och kontantkassor inventeras i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar.

För vården av räkenskapsmaterialet gäller bestämmelserna i kommunens

Salems
kommun

12(24)

informationshanteringsplaner.

Attest

Se separat reglemente.

Bilaga 1

Post: Salems kommun, 144 80 Rönninge
Besök: Säby Torg 16, Salem

Telefon: 08-532 598 00
Fax: 08-532 598 87

E-post: info@salem.se
Webb: www.salem.se

Org nr: 212000-2874
Bankgiro: 210-9569

Bilaga 1 Budgetprocess

Budgetprocessen i Salems kommun följer följande flöde. I budgetprocessen hanteras både driftbudget, investeringsbudget och målformuleringar.

Processen har följande steg:

1. Förberedande planering (oktober-januari)
2. Analys (januari-februari)
3. Gemensam planeringsdag-/ar (mars)
4. Beslut om nämndernas ekonomiska ramar (mars-juni)
5. Nämndernas budgetar (augusti - december)
6. Finansieringsbudget (september-november)
7. Information om förslag till slutlig budget (oktober)

Förberedande planering (oktober-januari)

Syftet är att göra en analys av föreslagen ram och mål för verksamheten för att kunna besluta om nämndernas ekonomiska ramar och övergripande verksamhetsinriktning för kommande två budgetår och ett planeringsår. För att få långsiktighet i planeringarna förbereds även underlag för sju till tio år avseende investeringarnas påverkan på driftbudgeten.

Ansvarig för planeringsdelen i processen är ekonomichefen som bereder i kommunledningsgruppen och förankrar i KSAU.

I detta steg ska föregående års process utvärderas, årets tidplan och anvisningar ska tas fram och den statistik som behövs för att se helheten ska sammanställas samt att beräkning av preliminära ramar och investeringsutrymme påbörjas.

För att kunna göra en god analys behöver det finnas grundförutsättningar för detta. Och det är i detta steg som översyn behöver ske om vad som behövs inför analysarbetet.

Här behöver bland annat följande delar finnas:

- de ekonomiska målen enligt god ekonomisk hushållning
- den beslutade processen och resursfördelningsmodellen
- senast kända skatteunderlagsprognos
- prognos för kommande pensionskostnader
- antagande om pris- och löneuppräknings
- senaste kända befolkningsprognos
- översiktsplanen
- kommande fastighets- och lokalinvesteringar

- kommande it-investeringar
- nulägesanalys med stöd av Kolada
- innevarande års budget
- föregående års bokslut

För verksamheterna är den största insatsen förberedelser och inlämning av förslag till investeringar för kommande period. Detta gäller både lokalinvesteringsbehov samt övriga investeringsbehov. Delar av arbetet med investeringar ligger tidsmässigt även före oktober månad. För förslag till lokalinvesteringar är lokalstrateg ansvarig för processen med underlag till ekonomienheten.

Analys (januari-februari)

Syftet med analysen är att se hur föregående års resultat och måluppfyllelse i verksamheten har varit. Detta är underlag för planerings- och prioriteringsarbetet både kommunövergripande och på nämndsnivå.

Ansvarig för detta processteg är ekonomichefen. Det är ett brett arbete i analysfasen för att säkerställa att underlaget till kommunstyrelsens förslag till budget i kommande steg är genomarbetat.

Analys sker i förvaltningarna av verksamhetens resultat för föregående år. Ekonomienheten har givit en gemensam modell för analysen för att säkerställa att samtliga nämnders underlag ser likartade ut.

Under denna fas påbörjar ekonomienheten arbetet med att sammanställa de ekonomiska förutsättningarna, kommande investeringsutrymme och beräknar preliminära ramar. Här finns som stöd nulägesanalysen i Kolada och statistik över kommande behov som underlag. Beredning sker i kommunledningsgrupp och KSAU.

Slutprodukten i detta steg är underlag för den gemensamma planeringsdagen med analyser av föregående år och möjligheter inför kommande år.

Gemensam planeringsdag-/ar (mars)

Syftet är att ge gruppledare för alla politiska partier i Kommunfullmäktige samt ledande tjänstemän samma grund för planeringsarbetet, såsom verksamhetsanalys och ekonomiska förutsättningar.

Här påbörjas arbete med förberedelser inför ramberedningens arbete.

Ansvarig för detta processteg är ekonomichefen och beredning sker med kommundirektör och kommunstyrelsens ordförande.

Som underlag för planeringsdagen finns

- årsredovisningen
- Innevarande års Mål- och budgetdokument
- förvaltningarnas verksamhetsanalyser
- invärlds- och omvärldsinspel
- preliminära ramar för drift inklusive kommunövergripande prioriteringar
- preliminär investeringsram
- presentation av mandatperiodens övergripande mål

Det som ska göras i detta processteg är att ta fram en agenda för dagen samt genomföra planeringsdagen. Därefter kan eventuellt följa ytterligare planeringsmöten med majoriteten. Här ska även anvisningar och mall för yttrande till nämnd över preliminära ramar tas fram. Inriktningarna för målformuleringar för kommunens övergripande mål finns som underlag för nämndernas fortsatta arbete med sina målformuleringar.

Det som finns för nästkommande steg utifrån planeringsdagen är

- ett gemensamt planeringsunderlag för fortsatt partipolitisk beredning
- preliminära driftsramar för beredning av nämnder och investeringsutrymme totalt, per nämnd eller investeringstyp
- målformuleringar för kommunens övergripande mål
- anvisningar och mall för det yttrande som nämnderna ska lämna över de preliminära ramarna.

Beslut om nämndernas ekonomiska ramar (mars-juni)

Syftet är att ytterligare analysera föreslagen ram och mål för verksamheten för att i juni besluta om nämndernas ekonomiska ramar (både drift och investering) samt övergripande verksamhetsinriktning för kommande två budgetår och ett planeringsår. Det som blir färdigt i detta steg är "Mål och budget"-dokumentet för kommunen för kommande period.

Ansvarig för processteget är ekonomichefen som bereder i med kommunledningsgrupp samt kommunstyrelsen ordförande och ramberedningsgruppen.

Underlag som finns för att kunna arbeta är

- de preliminära nämndsramarna för beredning av nämnder
- anvisningar och mall för yttrande till nämnd över preliminära ramar
- eventuella ändringar av taxor och avgifter
- uppdaterade ekonomiska förutsättningar (finns ny skatteprognos text)
- Långsiktig driftbudget (sju till tio år) för att se hur investeringar påverkar långsiktigt, samt effekter på skatteintäkterna och volympåverkan utifrån

befolkningsförändringar

Under detta processteg ska

- förvaltningarna analysera och konsekvensbeskriva preliminär ram enligt anvisning och mall
- nämnderna yttrar sig över förslaget till preliminär ram
- kommunstyrelseförvaltningen sammanställer nämndernas yttranden
- kommunledningsgruppen bereder nämndernas yttranden
- ramberedningen bereder prioriteringar tillsammans med nämndsordförande och förvaltningschefer

Beslut sker i kommunstyrelsen (maj) och kommunfullmäktige (juni) om "Mål och budget" för kommande år där det är ramar (drift och investeringar) samt målformuleringar.

Nämndernas budget (augusti - december)

Syftet är att nämnderna ska fastställa budgeten på verksamhetsnivå och mål för nämnden samt att budgeten är inrapporterad på enhetsnivå och att verksamhetsplan för enheterna är framtagna.

Här är respektive förvaltningschef ansvarig och bereder på ordförandeberedningen till respektive nämnd.

Till sin hjälp har förvaltningschefen ekonomen samt övriga stödfunktioner på sin förvaltning eller på kommunstyrelseförvaltningen. Det som blir klart i detta steg är nämndsbeslut om nämndens verksamhetsplan innehållande driftbudget, investeringsbudget samt målformuleringar utifrån kommunfullmäktiges beslutade Mål och budget. Beslutet i nämnden ska tas under oktober månad. Beslutet ska delges kommunstyrelsen.

Förvaltningarna har som underlag för arbetet senaste delårsrapporten, beslutet om drifts- och investeringsramar samt målformuleringar för verksamheterna. Det finns även anvisningarna för verksamhetsplanen framtagna från kommunstyrelseförvaltningen att ta hänsyn till.

Nämnden ska utifrån den övergripande resursfördelningsmodellen fördela ut sin ekonomiska ram på verksamhetsnivå.

Fördelningsprinciper för att fördela ut nämndens ram till verksamhetsnivå behöver ses över och fastställas för att underlätta för både förvaltning och nämnd.

Efter nämndens beslut om fördelad budget per verksamhet görs detaljbudget och verksamhetsplan för respektive enhet som ska vara färdig och avstämd senast 30 november.

Finansieringsbudget (september - november)

Syftet är att här visa hur den löpande verksamheten och de kommunövergripande prioriteringarna ska finansieras.

Ansvarig för detta är ekonomichefen som har kommunledningsgruppen och budgetberedningen som beredningsforum samt att information ges till KSAU.

Det som ska tas fram här är beslutet i kommunstyrelsen (oktober) och kommunfullmäktige (november) om taxor och avgifter, skattesats, statsbidrag och utjämnning samt övriga finansiella poster.

Det som behöver ses över i detta skede är om de ekonomiska förutsättningarna har ändrats och att finansiering fastställs. Här behövs eventuellt vidtas åtgärder om de ekonomiska förutsättningarna ser annorlunda ut än vid beslutet i juni.

Information om slutlig budget (oktober)

Syftet är att presentera budgeten för att informera om helheten och vilka förändringar som genomförts.

Ansvarig för detta är kommundirektören som har kommunledningsgruppen och KSAU som beredningsforum.

Informationen görs lämpligen som en hel-/halvdag med information om slutlig budget, där deltagarna är desamma som vid den gemensamma planeringsdagen i mars (steg 3). Information sker om nämndernas driftsbudget, investeringsutrymme samt förslag till finansieringsbudget och att tydliggöra skillnader (om det finns några) från beslutet om mål och budget i juni.

Bilaga 2 Investeringsprocess

För att investeringsprocessen ska fungera med budgetprocessen behöver lokalinvesteringar såsom byggnation av ny lokal definieras minst fem år före det år behovet önskas vara tillgodosett. För alla andra investeringar (övriga lokalinvesteringar, reinvesteringar, it-investeringar, VA, gata) ska behovet vara definierat senast i september månad två år före det år behovet ska vara tillgodosett.

I investeringsprocessen deltar många aktörer vilket innebär att samarbetet och kommunikation är viktigt under hela processen, inte bara strax före det ska vara färdigt. Att respektera och hålla de tidplaner och anvisningar som finns inför kommande processer är av vikt för att processen ska ha legitimitet inom kommunens organisation och hos våra politiker.

Processen har följande övergripande steg:

1. Kommande behov av lokaler per nämnd (januari-september ÅR-2)
2. Underlag till kommande investeringsplan (augusti-oktober ÅR-2)
3. förberedelser till investeringsbudget (november-december ÅR-2)
4. Politiska beslut investeringar (januari-juni ÅR-1)
5. Projektet har fått en beslutad budget (juni-december ÅR-1)
6. Finansieringsbudget (september ÅR-1 - mars (ÅR))

Kommande behov av lokaler per nämnd (januari-september ÅR-2)

Under perioden **januari till september två år före det år investeringen ska finnas med i budget** sker arbetet främst ute i organisationen, mellan enheter, fastighetsenheten, lokalstrateg och ekonomienhet.

Kommande behov av nya lokaler med lokalstrateg

Löpande under året kommunicerar förvaltningschef (tillsammans med övriga berörda tjänstemän på förvaltningen samt berörd ekonom) med lokalstrateg kring de behov som

behövs av nya lokaler med anledning av befolkningsprognos eller andra förändringar som sker.

Nya lokaler ska tas upp minst fem år innan det är behovet önskas vara tillgodosett. Övriga behov ska tas senast två år före behovet ska vara tillgodosett.

Lokalstrateg är ansvarig för att boka in och ha agenda för dessa möten. Lokalstrateg ansvarar även för dokumentation från mötena.

Senast under augusti månad två år före budgetåret ska lokalstrateg ha en avstämd bild av de behov som finns per nämnd.

Kommande behov av övriga lokalinvesteringar med fastighetsenheten

Behov av förändringar i befintliga verksamhetslokaler vad gäller ombyggnation och förändringar som behövs för att verksamheten ska kunna utvecklas lyfts upp av förvaltningschef (tillsammans med övriga berörda tjänstemän på förvaltningen och berörd ekonom) med fastighetsenheten.

Fastighetsenheten ansvarar för att boka in och ha agenda för dessa möten. De ansvarar också för dokumentationen från mötet.

Senast under augusti månad två år före budgetåret ska fastighetsenheten ha en avstämd bild av de behov som finns per nämnd.

Sammanställning av kommande behov av nya lokaler och lokalinvesteringar

Löpande under året har lokalstrateg och fastighetsenheten möten om kommande behov kan tillgodoses genom nyttjande av tomma lokaler. Fastighetsenheten är i dessa fall ansvarig för att beräkna vad det skulle kosta att anpassa lokalerna till tänkt behov.

För de behov som är prioriterade ska projektdirektiv finnas som underlag och där ska även framgå vilka kostnader som finns för förstudier (som då ska belasta driftbudgeten). För varje enskilt projekt ska **blankett för investeringar i lokaler** vara ifylld.

Senast under augusti månad två år före budgetåret ska lokalstrateg sammanställa kommande behov av lokaler och lokalinvesteringar minst för kommande femårsperiod (för nya lokaler minst tio år). Arbetet görs i samarbete med fastighetsenheten och ekonomienheten.

Kommande behov nya lokaler och lokalinvesteringar bereds i lokalsamordningsgruppen

Löpande under året bereds och prioriteras verksamheternas totala lokalbehov inom kommunens lokalsamordningsgrupp. Fastighetsenheten och lokalstrategen ska senast

under **september** månad två år före budgetåret ta upp kommande behov av nya lokaler och förändringar i befintliga i lokalsamordningsgruppen. De projekt som är **prioriterade** ska även vara beskrivna i ett **projektdirektiv**, där det framgår en tänkt investeringsram, vilka år som avses samt vilka driftkostnadskonsekvenser som finns, både avseende kostnader för förstudier och kostnader när projektet är klart.

Underlag till kommande investeringsplan (augusti - oktober ÅR-2)

I underlag till kommande investeringsplan sker förarbetet mellan lokalstrateg, fastighetsenhet och ekonomienhet för att få ett samlat grepp om den totala bilden av respektive nämnds föreslagna behov. Detta arbete sker under **oktober månad två år före det år det aktuella budgetåret**.

Sammanställa förslag

Lokalstrateg sammanställer de förslag av kommande behov av lokaler och lokalinvesteringar för kommande år utifrån de prioriteringar som gjorts i kommunledningsgruppen. Arbetet görs i samarbete med fastighetsenhet och ekonomienhet. Det är dessa projekt som kommer att finnas i den tjänstemannaremiss som skickas till nämnderna under mars månad.

Förslaget till kommande behov av lokaler och lokalinvesteringar lämnas senast 15 oktober till budgetcontroller på ekonomienheten.

Beredningsmöte

Ekonomienheten har beredningsmöte med miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen samt lokalstrateg under perioden 15-31 oktober för att kunna föreslå hos vilken nämnd medel för investeringarna ska ligga i den kommande budgeten.

Information till respektive arbetsutskott

Förvaltningen informerar senast under oktober till sitt arbetsutskott vilka behov som är föreslagna inför kommande budgetarbete (alltså det som ska gå ut på remiss, inte till finansieringsbudgeten som just nu är på väg upp för beredning).

Förberedelser till investeringsbudget (november-december ÅR-2)

I detta processteg hanteras prioritering inom ledningsgruppen inför det förslag till remiss som skall lämnas i februari. Detta steg pågår under **november och december två år före det aktuella budgetåret**. Detta steg är sista delen inför den remiss som skall skickas till nämnderna i mars.

Övriga investeringsbehov

Förslag till övriga investeringsbehov per förvaltning ska lämnas in till ekonomienheten **senast 15 oktober**. Förslagen är då prioriterade inom förvaltningen samt att samtliga investeringar har en blankett ifyllt för att visa både investeringskostnaderna, kommande avskrivningar och räntekostnader samt om det finns driftkostnadskonsekvenser som behöver hanteras i den politiska beredningen.

Prioriteringen görs enligt följande:

1. Lagkrav
2. Viktigt
3. Övrigt

Sammanställning samtliga investeringar

Nu har ekonomienheten fått samtliga förslag till investeringar och exploateringen för kommande period och sammanställer detta under **november** månad samt kontrollerar att samtliga investeringar är prioriterade och har rätt blanketter bifogade.

Ekonomienheten sammanställer både investeringskostnaderna och de driftkostnadskonsekvenser som respektive förvaltning har beskrivit.

Prioritering i KLG

Kommunledningsgruppen går i **december** igenom och prioriterar de förslag som finns, samt även vilka förstudier/förprojekteringar som ska föreslås få driftmedel för utredning under perioden.

Politiska beslut investeringar (januari-juni ÅR-1)

I detta processteg är det politisk beredning av de förslag som finns för investeringar och exploateringar kommande period. Slutprodukten är det förslag till Mål och budget för kommande treårsperiod som ska fattas i kommunfullmäktige i juni. Detta steg pågår

under perioden **januari till juni** året före det aktuella budgetåret.

Färdigställa underlag

Efter kommunledningsgruppens prioritering uppdaterar ekonomienheten dokumentet med förslag till investeringar för kommande treårsperiod så att detta kan gå som bilaga till den remiss som skickas till nämnderna under mars månad. Underlaget ska vara färdigt under **februari** månad ett år före budgetåret.

Remissbehandling i nämnderna

I början på **mars** skickas förslaget till mål och budget för kommande treårsperiod ut på remiss till samtliga nämnder, där investeringarna ingår som en del.

Förvaltningarna bereder ärendet under **mars** månad och respektive nämnd ska under **april** månad fatta beslut om remissvar avseende det förslag till investeringar som är föreslaget i remissen.

Sammanställning av remissvar

Ekonomienheten får in samtliga remissvar och sammanställer dessa i **slutet av april och början av maj**.

Politisk beredning

Under **maj** månad bereder den politiska majoriteten det underlag till förslag till investeringar för kommande treårsperiod, inklusive effekter på driftbudget och exploateringsbudget. Efter beredningen sammanställs majoritetens förslag till vad som ska genomföras under planeringsperioden.

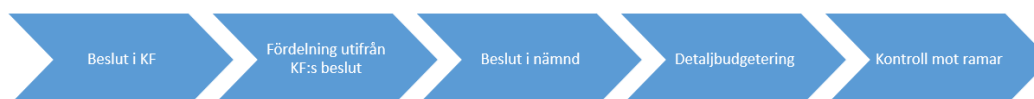
KS fattar beslut

Kommunstyrelsen fattar beslut om förslag till Mål- och budget för kommande tre-årsperiod, inklusive investeringar och exploateringar per projekt.

Projektet har fått en beslutad budget (juni - december ÅR-1)

I processteget fattar kommunfullmäktige beslut om mål och budget för planeringsperioden. Här finns sedan nämndernas arbete med att fördela ner

kommunfullmäktiges förslag till verksamheter och enheter. Detta steg pågår under **juni till december ett år före det aktuella budgetåret.**

Beslut i KF

KF fattar beslut om Mål och budget i **juni** månad året före planeringsperiodens första år.

Fördelning utifrån KF:s beslut

Under perioden **juni till september** bereder förvaltningen sitt förslag till hur investeringsmedel ska fördelas i nämnden.

I investeringsförslaget per nämnd ska finnas en beskrivning av hur större potter ska användas under året samt att den pott som avser fastighetsstrategin ska beskrivas med vilka projekt som ska genomföras under kommande treårsperiod.

Beslut i nämnd

I **oktober** månad fattar nämnden beslut om nämndens Mål och budget inklusive verksamhetsplan för kommande år.

Detaljbudgetering

Enhetschef lägger in investeringsbudget i systemet under **november** månad.

Kontroll mot ramar

Ekonomienheten gör en kontroll att inlagd investeringsbudget överensstämmer med kommunfullmäktiges och nämndens beslut om fördelning av investeringsmedel under **december** månad.

Finansieringsbudget (september ÅR-1 - mars ÅR)

I det sista processteget ska finansieringen av den kommande budgeten beslutas. Det innebär att skattesatsen ska beslutas och beslut fattas även om kommunen behöver låna för att finansiera sina investeringar. Detta steg pågår under perioden **september till november** året före det aktuella budgetåret. Samt för nämnderna även under perioden **januari till mars** under budgetåret.

Förberedelser

Under **september** månad görs en kontroll om de ekonomiska förutsättningarna har förändrats. Har befolkningsprognosen och skatteunderlaget förändrats som gör att det måste fattas nya beslut om kommande treårsperiod.

Ekonomienheten bereder ärendet och ser om investeringsnivåerna kan vara på samma nivå som beslutet i juni eller om det hänt något som gör att någon investering behöver flyttas på framåt i tiden.

Politisk beredning

Under **oktober** månad har den politiska majoriteten beredning av vilka förändringar som har skett sedan juni månad och föreslår förändringar som kommunstyrelseförvaltningen tar med sig till den tjänsteskrivelse om eventuell revidering av den investeringsbudget som togs i juni.

Beslut

Kommunstyrelsen fattar beslut senast i **oktober** och kommunfullmäktige fattar beslut i **november** om skattesats och upptagande av lån samt eventuella förändringar av nämndernas investeringsbudgetar.

Förändring i nämndens budget

Vid förändring av investeringsbudget tar respektive nämnd nytt beslut om sin Mål- och budget inklusive verksamhetsplan senast under **februari** månad, så att de enheter som berörs kan förändra sin detaljbudget under **mars** månad.

Kultur- och fritidsnämnden

KoF § xx

3

Dnr. KFN/2023:9 - 006

Ordförande och förvaltningschef informerar

- Upphandling drift Möllebadet
- Funkis prova-på idrott i Huddinge 17 maj
- Regional samverkan idrott 5 maj
- Rekrytering av ny Bibliotekschef

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden godkänner redovisningen av ordförandens och förvaltningschefens information.

Beslutsexpediering:

Arkiv

.....
Ordf. sign.

.....
Just. sign.

Kultur- och fritidsnämnden

KoF § xx

4

Dnr. KFN/2023:10 - 006

Anmälningssärenden

- 2023-02-16 Kommunfullmäktige, KF § 4 Förslag till nya avgifter för Säby sim- och sporthall
- 2023-03-06 Kommunstyrelsen, KS § 23 Remiss: Revidering av reglemente för budgetansvar i Salems kommun
- 2023-03-06 Kommunstyrelsen, KS § 27 Besparingsprogram 2023-2024

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av anmälningssärenden.

Beslutsexpediering:

Arkiv

.....
Ordf. sign.

.....
Just. sign.

Kultur- och fritidsnämnden

KoF § xx

5

Dnr. KFN/2023:11 - 002

Avrapportering av delegationsbeslut

Brådskande ärende

* 2023-02-28 Extra sammanträde för Kultur- och fritidsnämnden 2023-03-15, Andreas Lundvall, KFN/2023:18 - 002

Anställning

* 2023-03-27 Anställning Fritidsledare, Anneli Orre, KFN/2022:10 - 002

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av delegationsbeslut.

Beslutsexpediering:

Arkiv

.....
Ordf. sign.

.....
Just. sign.